

Rada Ministrów

Tomasz A. Winiarczyk

ogólne kompetencje Rady Ministrów

- Rada Ministrów prowadzi politykę wewnętrzną i zagraniczną Rzeczypospolitej Polskiej.
- Do Rady Ministrów należą sprawy polityki państwa nie zastrzeżone dla innych organów państwowych i samorządu terytorialnego.
- Rada Ministrów kieruje administracją rządową.

kompetencje szczególne

- W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach Rada Ministrów w szczególności:
  - 1) zapewnia wykonanie ustaw,
  - 2) wydaje rozporządzenia,
  - 3) koordynuje i kontroluje prace organów administracji rządowej,
  - 4) chroni interesy Skarbu Państwa,
  - 5) uchwała projekt budżetu państwa,
  - 6) kieruje wykonaniem budżetu państwa oraz uchwała zamknięcie rachunków państwowych i sprawozdanie z wykonania budżetu,
  - 7) zapewnia bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz porządek publiczny,
  - 8) zapewnia bezpieczeństwo zewnętrzne państwa,
  - 9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi,
  - 10) zawiera umowy międzynarodowe wymagające ratyfikacji oraz zatwierdza i wypowiada inne umowy międzynarodowe,
  - 11) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju oraz określa corocznie liczbę obywateli powoływanych do czynnej służby wojskowej,
  - 12) określa organizację i tryb swojej pracy.

kompetencje

- Konstytucja przewiduje tzw. domniemanie kompetencji Rady Ministrów, co oznacza, że do jej zakresu działania należą wszystkie sprawy państwa, o ile nie zostały one zastrzeżone do właściwości innych organów państwowych i samorządu terytorialnego.
- Regulacja ustawowa funkcjonowania Rady Ministrów znalazła wyraz w ustawie z dnia 8.08.1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. Nr 106, poz. 492 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniach wykonawczych.

skład

- Rada Ministrów składa się z:
  - ◆ Prezesa Rady Ministrów
  - ◆ ministrów (niektórzy w randze wiceprezesa RM)
  - ◆ przewodniczący określonych w ustawach komitetów.

komitety

- **Komitet Stały Rady Ministrów**
  - organ pomocniczy Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów, którego zadaniem jest inicjowanie, przygotowywanie i uzgadnianie rozstrzygnięć albo stanowisk Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów w sprawach należących do zadań i kompetencji tych organów.
- Zleca organom i określa terminy przygotowania przez nie projektów aktów prawodawczych.

Prezes RM

- Prezes Rady Ministrów:

- 1) reprezentuje Radę Ministrów,
- 2) kieruje pracami Rady Ministrów,
- 3) wydaje rozporządzenia,
- 4) zapewnia wykonywanie polityki Rady Ministrów i określa sposoby jej wykonywania,
- 5) koordynuje i kontroluje pracę członków Rady Ministrów,
- 6) sprawuje nadzór nad samorządem terytorialnym w granicach i formach określonych w Konstytucji i ustawach,
- 7) jest zwierzchnikiem służbowym pracowników administracji rządowej.

członkowie RM

- Ministrowie kierują określonymi działami administracji rządowej lub wypełniają zadania wyznaczone im przez Prezesa Rady Ministrów. Zakres działania ministra kierującego działem administracji rządowej określają ustawy.
- Minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia. Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie ministra.
- Do przewodniczącego komitetu stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do ministra kierującego działem administracji rządowej.

tworzenie ministerstw

- Ministerstwo tworzy, znosi lub przekształca Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia.

działy administracji rządowej

- zakresy kompetencyjne (obszary działań) z których konstruuje się resort (ministerstwo)

działy administracji

- 1) administracja publiczna;
  - 1a) budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo;
  - 1b) aktywa państwowe;
- 2) budżet;
- 2a) energia;
- 3) finanse publiczne;
- 4) gospodarka;
- 5) gospodarka morską;
- 6) gospodarka wodna;
- 6a) gospodarka złożami kopaliny;
- 7) instytucje finansowe;
- 7a) informatyzacja;
- 8) członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej;
- 8a) klimat;
- 9) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego;
- 10) kultura fizyczna i sport;
- 11) łączność;
- 12)
- 13)
- 14) obrona narodowa;
- 15) oświata i wychowanie;
- 16) praca;
- 17) rolnictwo;
- 18) rozwój wsi;
- 18a) rozwój regionalny;
- 18b) rynki rolne;
- 18c) rybołówstwo;
- 19)
- 20) sprawiedliwość;
- 21) szkolnictwo wyższe i nauka;
- 22) transport;
- 22a) turystyka;
- 23) środowisko;
- 23a) rodzina;
- 24) sprawy wewnętrzne;
- 25) wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne;
- 26) zabezpieczenie społeczne;
- 27) sprawy zagraniczne;
- 28) zdrowie;
- 29) żegluga śródlądowa.

kompetencje ministrów

- Minister kieruje, nadzoruje i kontroluje działalność podporządkowanych organów, urzędów i jednostek.
- Minister, do którego zakresu działania należy sprawowanie nadzoru nad określonym urzędem centralnym, przedstawia sprawy dotyczące tego urzędu na posiedzeniu Rady Ministrów.

minister – wykonywanie zadań

- Minister wykonuje swoje zadania przy pomocy sekretarza i podsekretarzy stanu oraz gabinetu politycznego ministra.

struktura ministerstw

- W skład ministerstwa wchodzi komórki organizacyjne:
  - 1) departamenty - do realizacji merytorycznych zadań ministerstwa;
  - 2) biura - do realizacji zadań w zakresie obsługi ministerstwa;
  - 3) sekretariaty - do obsługi ministra oraz komitetów, rad i zespołów;
  - 4) wydziały - jako komórki organizacyjne wewnątrz komórek wymienionych w pkt 1 i 2.

incompatibilitas

- Członek Rady Ministrów nie może prowadzić działalności sprzecznej z jego obowiązkami publicznymi.

przysięga

- Prezes Rady Ministrów, wiceprezesi Rady Ministrów i ministrowie składają wobec Prezydenta Rzeczypospolitej następującą przysięgę:
  - ◆ "Obejmując urząd Prezesa Rady Ministrów (wiceprezesa Rady Ministrów, ministra), uroczyście przysięgam, że dochowam wierności postanowieniom Konstytucji i innym prawom Rzeczypospolitej Polskiej, a dobro Ojczyzny oraz pomyślność obywateli będą dla mnie zawsze najwyższym nakazem".
- Przysięga może być złożona z dodaniem zdania "Tak mi dopomóż Bóg".

wojewoda

- Przedstawicielem Rady Ministrów w województwie jest wojewoda.
- Tryb powoływania i odwoływania oraz zakres działania wojewodów określa ustawa.

służba cywilna

- W celu zapewnienia zawodowego, rzetelnego, bezstronnego i politycznie neutralnego wykonywania zadań państwa, w urzędach administracji rządowej działa korpus służby cywilnej.
- Prezes Rady Ministrów jest zwierzchnikiem korpusu służby cywilnej.

Powoływanie RM

- istnieje procedura tzw. 3 kroków

Art. 154.

- 1. Prezydent Rzeczypospolitej desygnuje Prezesa Rady Ministrów, który proponuje skład Rady Ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej powołuje Prezesa Rady Ministrów wraz z pozostałymi członkami Rady Ministrów w ciągu 14 dni od dnia pierwszego posiedzenia Sejmu lub przyjęcia dymisji poprzedniej Rady Ministrów i odbiera przysięgę od członków nowo powołanej Rady Ministrów.
- 2. Prezes Rady Ministrów, w ciągu 14 dni od dnia powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej, przedstawia Sejmowi program działania Rady Ministrów z wnioskiem o udzielenie jej wotum zaufania. Wotum zaufania Sejm uchwała bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.
- 3. W razie niepowołania Rady Ministrów w trybie ust. 1 lub nieudzielenia jej wotum zaufania w trybie ust. 2 Sejm w ciągu 14 dni od upływu terminów określonych w ust. 1 lub ust. 2 wybiera Prezesa Rady Ministrów oraz proponowanych przez niego członków Rady Ministrów bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Prezydent Rzeczypospolitej powołuje tak wybraną Radę Ministrów i odbiera przysięgę od jej członków.

Art. 155.

- 1. W razie niepowołania Rady Ministrów w trybie art. 154 ust. 3 Prezydent Rzeczypospolitej w ciągu 14 dni powołuje Prezesa Rady Ministrów i na jego wniosek pozostałych członków Rady Ministrów oraz odbiera od nich przysięgę. Sejm w ciągu 14 dni od dnia powołania Rady Ministrów przez Prezydenta Rzeczypospolitej udziela jej wotum zaufania większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.
- 2. W razie nieudzielenia Radzie Ministrów wotum zaufania w trybie określonym w ust. 1, Prezydent Rzeczypospolitej skraca kadencję Sejmu i zarządza wybory.

tworzenie Rady Ministrów — art. 154—155 Konstytucji

	PREZYDENT RP	PREZES RM	SEJM
1)	Prezydent Rzeczypospolitej desygnuje Prezesa Rady Ministrów		
2)		Prezes RM proponuje skład Rady Ministrów	
3)	Prezydent Rzeczypospolitej powołuje Prezesa Rady Ministrów wraz z pozostałymi członkami Rady Ministrów w ciągu 14 dni od dnia pierwszego posiedzenia Sejmu lub przyjęcia dymisji poprzedniej Rady Ministrów i odbiera przysięgę od członków nowo powołanej Rady Ministrów		
4)		Prezes Rady Ministrów, w ciągu 14 dni od dnia powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej, przedstawia Sejmowi program działania Rady Ministrów z wnioskiem o udzielenie jej wotum zaufania	
5)			Wotum zaufania Sejm uchwała bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
6)			W razie niepowołania Rady Ministrów w trybie pkt 1—3 lub nieudzielenia jej wotum zaufania Sejm w ciągu 14 dni od upływu terminów określonych w pkt 3 lub pkt 4—5 wybiera Prezesa Rady Ministrów oraz proponowanych przez niego członków Rady Ministrów bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
7)	Prezydent Rzeczypospolitej powołuje tak wybraną Radę Ministrów i odbiera przysięgę od jej członków		
8)	W razie niepowołania Rady Ministrów w trybie pkt 6—7 Prezydent Rzeczypospolitej w ciągu 14 dni powołuje Prezesa Rady Ministrów i na jego wniosek pozostałych członków Rady Ministrów oraz odbiera od nich przysięgę		
9)			Sejm w ciągu 14 dni od dnia powołania Rady Ministrów przez Prezydenta Rzeczypospolitej udziela jej wotum zaufania większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
10)	W razie nieudzielenia Radzie Ministrów wotum zaufania w trybie określonym pkt 9, Prezydent Rzeczypospolitej skracca kadencję Sejmu i zarządza wybory		

odpowiedzialność konstytucyjna

- Członkowie Rady Ministrów ponoszą odpowiedzialność przed **Trybunałem Stanu** za naruszenie Konstytucji lub ustaw, a także za przestępstwa popełnione w związku z zajmowanym stanowiskiem.
- Uchwałę o pociągnięciu członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Sejm podejmuje na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej lub co najmniej 115 posłów większością 3/5 ustawowej liczby posłów.

odpowiedzialność polityczna

- Członkowie Rady Ministrów ponoszą przed Sejmem solidarną odpowiedzialność za działalność Rady Ministrów.
- Członkowie Rady Ministrów ponoszą przed Sejmem również odpowiedzialność indywidualną za sprawy należące do ich kompetencji lub powierzone im przez Prezesa Rady Ministrów.

konstruktywne wotum nieufności wobec całej Rady Ministrów – art. 158

- 1. Sejm wyraża Radzie Ministrów wotum nieufności większością ustawowej liczby posłów na wniosek zgłoszony przez co najmniej 46 posłów i wskazujący imiennie kandydata na Prezesa Rady Ministrów.

Jeżeli uchwała została przyjęta przez Sejm, Prezydent Rzeczypospolitej przyjmuje dymisję Rady Ministrów i powołuje wybranego przez Sejm nowego Prezesa Rady Ministrów, a na jego wniosek pozostałych członków Rady Ministrów oraz odbiera od nich przysięgę.

- 2. Wniosek o podjęcie uchwały, o której mowa w ust. 1, może być poddany pod głosowanie nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia jego zgłoszenia.

Powtórny wniosek może być zgłoszony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia zgłoszenia poprzedniego wniosku.

Powtórny wniosek może być zgłoszony przed upływem 3 miesięcy, jeżeli wystąpi z nim co najmniej 115 posłów.

wotum nieufności wobec ministra – art. 159

- 1. Sejm może wyrazić ministrowi wotum nieufności. Wniosek o wyrażenie wotum nieufności może być zgłoszony przez co najmniej 69 posłów.
Przepis art. 158 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
- 2. Prezydent Rzeczypospolitej odwołuje ministra, któremu Sejm wyraził wotum nieufności większością głosów ustawowej liczby posłów.

wotum zaufania

- Prezes Rady Ministrów może zwrócić się do Sejmu o wyrażenie Radzie Ministrów wotum zaufania.
- Udzielenie wotum zaufania Radzie Ministrów następuje większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

zmiana składu

- Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, dokonuje zmian w składzie Rady Ministrów.

dymisja RM – Art. 162.

- 1. Prezes Rady Ministrów składa dymisję Rady Ministrów na pierwszym posiedzeniu nowo wybranego Sejmu.
- 2. Prezes Rady Ministrów składa dymisję Rady Ministrów również w razie:
  - 1) nieuchwalenia przez Sejm wotum zaufania dla Rady Ministrów,
  - 2) wyrażenia Radzie Ministrów wotum nieufności,
  - 3) rezygnacji Prezesa Rady Ministrów.
- 3. Prezydent Rzeczypospolitej, przyjmując dymisję Rady Ministrów, powierza jej dalsze sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowej Rady Ministrów.
- 4. Prezydent Rzeczypospolitej, w przypadku określonym w ust. 2 pkt 3, może odmówić przyjęcia dymisji Rady Ministrów.

- **Prezes Rady Ministrów, Minister cyfryzacji – Mateusz Morawiecki (PiS)**
- Wiceprezes Rady Ministrów, Minister obrony narodowej – Mariusz Błaszczak (PiS)
- Wiceprezes Rady Ministrów, Minister aktywów państwowych – Jacek Sasin (PiS)
- Wiceprezes Rady Ministrów, Minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego – Piotr Gliński (PiS)
- Wiceprezes Rady Ministrów, Minister rolnictwa i rozwoju wsi – Henryk Kowalczyk (PiS)
- Minister infrastruktury – Andrzej Adamczyk (PiS)
- Minister sportu i turystyki – Kamil Bortniczuk (Partia Republikańska)
- Minister rozwoju i technologii – Waldemar Buda (PiS)
- Minister edukacji i nauki – Przemysław Czarnek (PiS)
- Minister spraw wewnętrznych i administracji, Koordynator służb specjalnych – Mariusz Kamiński (PiS)
- Minister-członek Rady Ministrów, wykonujący zadania szefa Kancelarii Prezesa RM – Marek Kuchciński (PiS)
- Minister rodziny i polityki społecznej – Marlena Maląg (PiS)
- Minister klimatu i środowiska – Anna Moskwa
- Minister zdrowia – Andrzej Niedzielski
- Minister funduszy i polityki regionalnej – Grzegorz Puda (PiS)
- Minister spraw zagranicznych – Zbigniew Rau (PiS)
- Minister finansów – Magdalena Rzeczkowska
- Minister sprawiedliwości - Zbigniew Ziobro (Solidarna Polska)
- Minister-członek Rady Ministrów - Michał Dworczyk (PiS)
- Minister-członek Rady Ministrów, sekretarz Komitetu Rady Ministrów do spraw Bezpieczeństwa Narodowego i spraw Obronnych – Zbigniew Hoffmann (PiS)
- Minister-członek Rady Ministrów, przewodniczący Komitetu Stałego, sekretarz Rady Ministrów, przewodniczący Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu – Łukasz Schreiber (PiS)
- Minister-członek Rady Ministrów – Agnieszka Ścigaj (Kukiz'15)
- Minister do spraw Unii Europejskiej – Szymon Szykowski vel Sęk (PiS)
- Minister-członek Rady Ministrów – Włodzimierz Tomaszewski (Partia Republikańska)
- Minister-członek Rady Ministrów – Michał Wójcik (Solidarna Polska)

skład RM

Skład Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów,
minister cyfryzacji

Mariusz Błaszczak
Wiceprezes Rady
Ministrów, minister
obrony narodowej

Piotr Gliński
Wiceprezes Rady
Ministrów, minister
kultury i dziedzictwa
narodowego,
przewodniczący Komitetu
do spraw pożytku
publicznego

Henryk Kowalczyk
Wiceprezes Rady
Ministrów, minister
rolnictwa i rozwoju wsi

Zbigniew Ziobro
Minister sprawiedliwości

Michał Dworczyk
minister-członek Rady
Ministrów,

Zbigniew Hoffmann
Minister - członek Rady
Ministrów, sekretarz
Komitetu Rady Ministrów
do spraw Bezpieczeństwa
Narodowego i spraw
Obronnych.

Marek Kuchciński
Minister - członek Rady
Ministrów, wykonujący
zadania szefa Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów

Jacek Sasin
Wiceprezes Rady
Ministrów, minister
aktywów państwowych

Andrzej Adamczyk
Minister infrastruktury

Kamil Bortniczuk
Minister sportu i turystyki

Waldemar Buda
Minister rozwoju i
technologii

Łukasz Schreiber
Minister - członek Rady
Ministrów

Agnieszka Ścigaj
Minister - członek Rady
Ministrów

Szymon Szynkowski
vel Sęk
Minister do spraw Unii
Europejskiej

Włodzimierz
Tomaszewski
Minister - członek Rady
Ministrów

Przemysław Czarnek
Minister edukacji i nauki

Mariusz Kamiński
Minister spraw
wewnętrznych i
administracji,
koordynator służb
specjalnych

Marlena Małag
Minister rodziny i polityki
społecznej

Anna Moskwa
Minister klimatu i
środowiska

Michał Wójcik
Minister - członek Rady
Ministrów

Adam Niedzielski
Minister zdrowia

Grzegorz Puda
Minister funduszy i
polityki regionalnej

Zbigniew Rau
Minister spraw
zagranicznych

Magdalena
Rzeckowska
Minister finansów